

Norra Jylland bjuder på välsmakande lugn

14 **RESOR**

Vecka 44 • 2020

Rofyllt middag på Brøndums Hotel. Hotellet är även omtalat för sin frukost i det gamla kungastallet.
FOTO: ANDERS PIHL

Under den lugna hösten visar sommarparadisen Skagen och Læsø upp sina bästa sidor. Då är det också rätt tillfälle att upptäcka norra Danmarks gastronomiska begivenheter.

Norra Jylland bjuder på välsmakande lugn

Den som vill göra en avstickare med fridfulla och välsmakande upplevelser bör ge norra Jylland en chans. Det finns två destinationer som sticker ut lite extra den här årstiden: det berömda Skagen och det mindre kända Læsø.

– För oss danskar representerar Skagen det goda livet och Læsø det enkla livet, säger guiden Birgitte Bak.

Jag sitter i en bil på väg norrut från Ålborg. Solen lyser från en klar himmel och färgerna är starka. Stillheten känns närmast bedövande när vi anländer. Trängseln under högsåsongen mellan de prydliga sandgula husen och glasskioskerna är som bortblåst av den friska brisen.

På Sønderstrand, ibland kallad Danmarks vackraste strand, brukar det vara ont om utrymme. Men i dag ser jag bara en ensam kvinna som kliver ned bland de pärongröna vägorna.

På hösten ter sig Skagens stränder lika fridfullt folktomma som på de berömda målningarna från 1800-talet. Till och med ute på Grenen, sand-

För oss danskar representerar Skagen det goda livet och Læsø det enkla livet

Birgitte Bak, guide.

udden där Kattegatt och Skagerack möts och där folk brukar köa för ett foto, ser jag bara en handfull besökare.

Samma lugn råder nere bland de många restaurangerna i fiskehamnen. Att i stiltjen få äta rödspätta med handskalade räkor, som sköljs ned med ett glas lokalbryggt öl och en snaps kryddad med havtorn är i Skagen lika klassiskt som sand i håret, magiskt ljus och vidunderliga vidder.

Faktum är att maten här är ännu bättre under tidig höst. Kockarna har mer tid, men också andra råvaror. På berömda Ruth's Hotel serveras exempelvis en magnifik rostad piggyvar på en bädd av nyplockade kantareller och matelotesås – en klassisk rödvinssås gjord på fiskfond.

Två dagar senare tar jag färjan ut till Læsø och tångexperten Rie Ladefoged. Hon ska ta med mig på tångjakt. Vi tar på oss vadarbyxor i kraftigt gummi och Rie knyter sin flytande insamlarlåda i ett rep runt midjan. Sedan kliver vi rakt ut i vägorna. Hon väljer ut den bästa tången och klipper av den

med sax. I området finns över 200 tångarter och hon vet exakt vilka som smakar bäst.

I sin butik säljer hon 17 olika tångrelaterade produkter, som tångsoppa, -senap, -pesto, -sylt och -snaps.

– Tång passar inte bara bra i mat, den är väldigt hälsobringande. Många äter fet fisk för att få i sig omegasyror, men fisken får dessa genom att äta tång, säger hon.

Rie Ladefoged startade sitt företag Læsø Tang för sex år sedan när hon flyttade hem till Læsø efter många år på fastlandet.

– Jag behöver naturen här, säger Rie med ett leende.

Ön Læsø ligger nästan mitt emellan Jylland och Göteborg och bjuder på orörd natur i mängder. Här finns vidsträckt skogar, långa öde stränder, fågelrika våtmarker och kustnära hedlandskap med många frigående islandshästar som brukar hyras ut till besökare.

Även de unika tångtaken på många hus bidrar till öns karaktär. Traditionen är flera hundra år gammal och

finns bara här. Det var ursprungligen kvinnornas uppgift att bygga de stora och bulliga taken av tång. Ett tångtak väger mycket, men är mer hållbart än de flesta material.

Læsø är också Europas största exportör av havskräftor. Tillsammans med rödspätta och det övriga fisket har de en enorm betydelse för öns ekonomi. En havskräfta står till och med staty i Østerby havn, platsen för öns största händelse, den årliga havskräftefestivalen.

Ett löst stenkast från kajkanten i Østerby havn hittar jag Læsø Spisehus, en trivsamt krog med havsutsikt. Ägaren Andre Palsgaard kommer ut med en bräda plockmat som slår det mesta. Förutom havskräftor rymmer den krabba, hummer-wraps, ostar och hemgjord korv.

– Smaklig måltid, säger han på en ren svenska.

Hans uttal har tränats av alla svenskar som kommit på besök genom åren. Och visst smakar det bra. Våldigt bra.

Anders Pihl/TT

Populära Sønderstrand vid Skagen brukar ibland kallas Danmarks vackraste strand. FOTO: ANDERS PIHL

Christian Jerup Andersen, ägare av fiskebåten "Nebraska", håller upp ett par rödspättor som ingår i nattens fångst. FOTO: ANDERS PIHL

Öns bäst bevarade tångtak är 200 år gammalt. Numera huserar Læsø Museumgård i byggnaden. FOTO: ANDERS PIHL

Tångexperten Rie Ladefoged visar upp dagens tångfångst. FOTO: ANDERS PIHL

Norra Jylland

Allmänt

■ Skagen har 8 500 invånare och Læsø 1 800.

Språk

■ Danska. Självklart talas också engelska.

Klimat

■ Soligt och lugnt under sommarmånaderna. Betydligt mer oförutsägbart under resten av året, då hårda vindar och stormar förekommer likväl som dagar med strålande väder.

Resadit

■ Färja från Göteborg till Frederikshavn. Eller flyg till Ålborg med byte i Köpenhamn, därefter hyrbil, tåg och buss. Till Læsø går färja från Frederikshavn.

■ Prisexempel flyg Stockholm-Ålborg: 2444 kronor med SAS. Pris färja Göteborg-Frederikshavn från 298 kronor.

Bo

■ Både Skagen och Læsø är mycket populära destinationer. Boka i förväg.

Här är några tips:

■ Brøndums Hotel - legendariskt hotell med fascinerande historia och utmärkt restaurang. Från 1100 kronor/natt.

■ Ruths Hotel - ett klassiskt Skagen-hotell med två lysande krogar. Från 2 400 kronor/natt.

■ Hotel Havnebakkens - bekvämt beläget ovanför färjeläget i Vesterhavns Havn på Læsø. Från 1 700 kronor/natt.

Kommunikationer

■ Tåg, lokalbuss och hyrbil är vanliga sätt att resa mellan Ålborg, Skagen och Læsø. Sommarhalvåret är cykel ett

mycket populärt alternativ. Här finns inga backar.

Valuta

■ Dansk Krone. 1 DKK = cirka 1,39 SEK

Prisnivå

■ Ålborg har lägre priser än Köpenhamn och Sverige, men räkna med betydligt högre priser i Skagen.

Mat och dryck

■ Læsø Spisehus, Læsø - kombinerar fisk och skaldjur direkt från fiskebåtarna med egna charkuterier.

■ Ruth's Gourmet, Skagen - en av de bästa finkrogarna i området. Ruth's Brasserie gör liknande mat till något lägre priser.

■ San Giovanni, Ålborg - serverar genuin italiensk mat med hög kvalitet. Ägaren Giovanni har dessutom en vinkällare.

Säsongs

■ Sommartid är det mycket folk. Betydligt lugnare utanför högsäsong.

Att tänka på

■ UD hävde avrådan för icke nödvändiga resor till Danmark den 29 juli. Från Sverige krävs inget pass för att besöka Danmark, men det kan behövas när du återvänder. Från den 22 augusti gäller krav på att bära munskydd eller visir i all kollektivtrafik i Danmark, inklusive taxi, färjor samt stationer. Kravet gäller ej barn under 12 år eller personer som har särskilda skäl. Bra är att ladda ned appen UD Resklar för senaste nytt.

■ Läs mer på visitdenmark.se

Fem upplevelser att inte missa

1. Anchers Hus: Skagenmaleriets mest levande museum. Nu har man öppnat den aldrig visade övervåningen som återstälts i exakt originalskick. Visning måste bokas långt i förväg.

■ Läs mer på skagenskunst-museer.dk

2. Råbjerg Mile: Nordeuropas största vandrings sanddyn. Den är över 1 000 meter lång och flyttar sig 15-20 meter varje år. Från den 40 meter höga toppen bjuds även en härlig utsikt.

3. Læsø Salt: Gourmetsalt i världsklass som utvinns genom saltsjudning. Se den spännande processen och smaka på världens dyraste popcorn.

■ Läs mer på laesoessalt.com

4. Læsø Kur: Spa inrymt i en ombyggd kyrka. Här finns bland annat flera pooler med olika halter av det mineralrika saltet.

■ Läs mer på saltkur.dk

5. Jomfruhammer Hot Dog: En nutida specialitet - havskrafta i ett briochebröd med gurka och syltad rödlök. Finns att köpa på flera ställen.

Interiör från Ancher-huset i Skagen. Målningar av den berömda konstnärsfamiljen Michael, Anna och Helga Ancher står uppställda. FOTO: ANDERS PIHL

Ska du ut och resa kan det vara bra att göra PCR-test. FOTO: JOHAN NILSSON/TT

Här kan du skaffa reseintyg

■ Funderar du på att resa framöver? Då kan det vara värt att ta reda på vilka förhållningsregler som gäller vid inresa dit du ska. Vissa länder kan kräva ett intyg som visar att du har antikroppar eller att du inte har en pågående covid-19-infektion. Folkhälsomyndigheten har tagit fram en lista på aktörer som kan utfärda ett sådant reseintyg. Majoriteten erbjuder PCR-test, som visar om du har en pågående infektion, men det finns även de som erbjuder antikroppstester. Läs mer på myndighetens hemsida. (TT)

Så kallade påsholkar, med gratis skräppåsar, finns längs med lederna i Storulvån för att minska nedskräpningen. FOTO: HÅLL SVERIGE REST

117 ...

... skräpföremål per kilometer hittades längs med vandringslederna i Storulvån 2018, enligt ett pressmeddelande från stiftelsen Håll Sverige rent. Inför årets säsong satsade man på flera förbyggande insatser, bland annat gratis kaffe och bulle om man lämnade in sitt skräp. Resultatet för i år blev 22 skräpföremål per kilometer. Det vanligaste skräpet var snusprillor och hundbajs samt plast och tuggummi. (TT)

Årets båtsommar var intensiv

■ Hur många som valde att semestra på sjön i år är svårt att säga. Men av antalet uttryckningar för Sjöräddningssällskapet att döma, gällande akut fara för liv, har båtsäsongen varit intensiv. Fram till och med den 15 augusti gjordes 242 fler än samma period förra året. Totalt blev det 1 025 insatser där liv stod på spel, en ökning med 31 procent. Utöver dem gjordes även 2 654 uppdrag för maskin- eller propellerhaveri och 382 grundstötningar, enligt siffror från den ideella föreningen. (TT)